

TESTOVANIE 9 2024

Záverečná správa

Spracovali:

Matematika:

Mgr. Tatiana Košinárová

Slovenský jazyk a literatúra:

PhDr. Viktória Khernová

Maďarský jazyk a literatúra:

Mgr. Judit Üрге

Slovenský jazyk a slovenská literatúra:

Mgr. Branislav Hudcovský

Štatistické spracovanie a analýza výskumných zistení:

Mgr. Milan Fico, PhD.

PaedDr. Janka Kurajová Stopková

Mgr. Jakub Mikuška, PhD.

Mgr. Martina Pigová

Zostavili:

PhDr. Viktória Khernová

PaedDr. Nina Kubačková

Vydal: © NIVaM

Miesto vydania: Bratislava

Rok vydania: 2024

Obsah

Slovník pojmov	5
Úvod.....	6
1 Základné informácie o testovaných predmetoch T9 2024	7
2 Matematika.....	8
2.1 Charakteristika testu z matematiky.....	8
Obsahové zameranie testu	8
2.2 Analýza a interpretácia výsledkov z matematiky	9
2.3 Analýza testových úloh z matematiky.....	14
2.4 Zistenia o testovaní z matematiky	14
3 Testy z jazykov.....	15
3.1 Slovenský jazyk a literatúra.....	17
3.1.1 Test zo slovenského jazyka a literatúry	17
3.1.2 Analýza a interpretácia výsledkov.....	17
3.1.3 Analýza testových úloh zo slovenského jazyka a literatúry	21
3.1.4 Zistenia z testovania zo slovenského jazyka a literatúry	21
3.2 Maďarský jazyk a literatúra	22
3.2.1 Test z maďarského jazyka a literatúry	22
3.2.2 Analýza a interpretácia výsledkov.....	23
3.2.3 Analýza testových úloh z maďarského jazyka a literatúry	26
3.2.4 Odporúčania na skvalitňovanie vyučovania	26
3.3 Slovenský jazyk a slovenská literatúra	27
3.3.1 Test zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry	27
3.3.2 Analýza a interpretácia výsledkov.....	27
3.3.3 Analýza testových úloh zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry.....	31
3.3.4 Odporúčania na skvalitnenie vyučovania	31
Záver	32
Literatúra	33

Zoznam použitých skratiek

MAT	– matematika
MJL	– maďarský jazyk a literatúra
MŠVVaM SR	– Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky
NIVaM	– Národný inštitút vzdelávania a mládeže
NT	– náhradný termín
RT	– riadny termín
RÚŠS	– regionálny úrad školskej správy
SJL	– slovenský jazyk a literatúra
SJSL	– slovenský jazyk a slovenská literatúra
SOŠ	– stredná odborná škola
SŠ	– stredná škola
ŠVP	– Štátny vzdelávací program
ŠVVP	– špeciálna výchovno-vzdelávacia potreba
T9 2024	– celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka ZŠ v školskom roku 2023/2024
UJL	– ukrajinský jazyk a literatúra
VJM	– vyučovací jazyk maďarský
VJS	– vyučovací jazyk slovenský
VJU	– vyučovací jazyk ukrajinský
ZŠ	– základná škola
Z. z.	– zbierka zákonov
ZZ	– zdravotné znevýhodnenie

Slovník pojmov

Obťažnosť testovej položky

Vyjadruje podiel počtu žiakov (v percentách), ktorí položku (úlohu) vyriešili správne a počtu všetkých testovaných žiakov. Čím je hodnota obťažnosti vyššia, tým je položka ľahšia.

Citlivosť testovej položky

Vyjadruje, do akej miery položka rozlišuje výkonnostne lepších a horších žiakov na základe dosiahnutého celkového skóre v teste. Hodnota citlivosti, ktorú uvádzame, vyjadruje rozdiel (v %) medzi priemernou úspešnosťou najlepšej a najslabšej pätiny testovaných žiakov, ktorí boli usporiadaní podľa celkového skóre a rozdelení do piatich skupín.

Vynechanosť testovej položky

Vyjadruje podiel počtu žiakov (v %), ktorí položku (úlohu) vynechali (neriešili ju) a neuviedli pri nej žiadnu odpoveď, a počtu všetkých testovaných žiakov.

Korelácia medzi položkou a zvyškom testu

Vyjadrujeme ju prostredníctvom bodovo biseriálneho koeficientu korelácie (*P. Bis.*) medzi obťažnosťou vybranej položky a sumou obťažností všetkých ostatných položiek (korelácia skóre vybranej položky a sumy skóre všetkých ostatných položiek).

Štatistická signifikancia (štatistická významnosť)

Je štatistické overovanie tzv. nulovej hypotézy¹. Ak vypočítame, že štatistická signifikancia $p > 0,05$, nulovú hypotézu nezamietame. Ak vypočítame, že štatistická signifikancia $p \leq 0,05$, môžeme veriť alternatívnej hypotéze na 95 a viac %. Vtedy konštatujeme, že medzi súbormi je štatisticky významný rozdiel v charakteristike, ktorú sledujeme. V tomto prípade hovoríme, že rozdiel je štatisticky významný – signifikantný a nulovú hypotézu zamietame.

Vecná signifikancia

Vecná signifikancia dopĺňa štatistickú významnosť, ak sa potvrdí alternatívna hypotéza (nameranie štatisticky významného rozdielu). Ukazuje významnosť zisteného rozdielu sledovanej charakteristiky. Z koeficientov vecnej signifikancie používame korelačnú mieru.

Reliabilita

Vyjadruje presnosť a spoľahlivosť meracieho nástroja (testu). Je možné ju interpretovať ako relatívnu neprítomnosť náhodných chýb v teste.

Na vyjadrenie reliability našich testov používame koeficient Cronbachovho alfa, ktorý vypovedá o vzájomnom vzťahu medzi položkami, t. j. do akej miery spolu položky súvisia.

Cronbachovo alfa môže nadobúdať hodnoty z intervalu (0; 1):

- nad 0,90 – test sa považuje za vynikajúci,
- 0,85 – 0,90 – na základe testu možno prijať rozhodnutia,
- 0,65 – 0,85 – test možno použiť ako jeden z predpokladov pre rozhodnutia,
- pod 0,65 – nespoľahlivý test.

Hodnota koeficientu Cronbachovho alfa úzko súvisí s počtom položiek v teste, čím viac položiek test obsahuje, tým vyššie hodnoty bude koeficient dosahovať.

¹Pri porovnávaní dvoch súborov (napríklad skupiny dievčat a skupiny chlapcov) vychádzame z predpokladu, že medzi súbormi nie je rozdiel vo výkone. Toto tvrdenie nazývame nulová hypotéza. Zároveň uvažujeme o alternatívnej hypotéze, ktorá predpokladá opak.

Úvod

Národný inštitút vzdelávania a mládeže (NIVaM) v školskom roku 2023/2024 realizoval celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka ZŠ v zmysle § 155 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole v znení neskorších predpisov. Testovania 9 sa okrem žiakov 9. ročníka základných škôl v súlade s § 155 ods. 8 školského zákona zúčastnili aj žiaci 4. ročníka gymnázií a tanečných konzervatórií s osemročným vzdelávacím programom a 1. ročníka stredných škôl s päťročným vzdelávacím programom (ďalej iba stredné školy), ktorí boli prijatí na vzdelávanie v strednej škole z ôsmeho ročníka základnej školy, vrátane žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Zúčastniť sa ho mohli aj žiaci v podľa § 97 ods. 5 školského zákona.

Riadny termín testovania sa uskutočnil **20. a 21. marca 2024** a náhradný termín testovania, ktorého sa zúčastnili len tí žiaci, ktorí sa z objektívnych dôvodov nemohli zúčastniť testovania v riadnom termíne, sa uskutočnil **4. a 5. apríla 2024**. Náhradné testovanie sa uskutočnilo v jednotlivých krajoch vo vybraných školách, ktoré určil príslušný regionálny úrad školskej správy (RÚŠS) v spolupráci s NIVaM.

Základné informácie o výsledkoch žiakov 9. ročníka základných škôl a príslušných ročníkov žiakov vzdelávajúcich sa na stredných školách sa nachádzajú v tlačovej správe, ktorá je dostupná na: https://www2.nucem.sk/dl/5941/TS_Vysledky_T9_2024_web.pdf.

Ďalšie informácie o výsledkoch sú uvedené v prezentácii T9 2024, ktorá je dostupná na: https://www2.nucem.sk/dl/5940/Vysledky%20Testovania%209%202024_prezentacia.pdf.

Zároveň sú výsledky škôl z T9 2024 zverejnené aj na výsledkovom portáli, ktorý je dostupný na: <https://dataportal.nucem.sk/Dataportal-web/web/vysledky/2024/testovanie/index.xhtml>.

Aplikácia umožňuje školám vytvoriť vlastný prehľad výsledkov T9 2024 formou tabuľky. V tabuľke sú uvedené všetky zúčastnené školy z výberu podľa ponúkaných filtrov – zriaďovateľ školy, vyučovací jazyk školy a testovaný predmet. Po kliknutí na akúkoľvek školu sa zobrazia základné údaje o škole a tiež výsledky danej školy testovaného predmetu T9 2024. V tabuľke sú okrem iných údajov zverejnené aj informácie o počte žiakov so zdravotným znevýhodnením, o počte žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, počte žiakov cudzincov, priemerná známka školy testovaného predmetu a i.

Správa T9 2024 obsahuje analýzy výsledkov celoslovenského Testovania 9 2024.

1 Základné informácie o testovaných predmetoch T9 2024

V tabuľke 1 uvádzame základné údaje, prehľad dosiahnutých výsledkov testovania v riadnom termíne a základné parametre testov všetkých testovaných predmetov okrem testu z UJL pre nízky počet (18) testovaných žiakov, ktorí boli žiakmi jednej mestskej školy v Prešovskom kraji.

Tab. 1 Prehľad výsledkov testovania v RT a parametrov testov podľa predmetov

Testované predmety	Test z MAT	Test zo SJL	Test z MJL	Test zo SJSL
Počet všetkých testovaných žiakov spolu	47 328	44 922	2 552	2 549
Počet testovaných žiakov na ZŠ	42 426	40 054	2 493	2 490
Počet testovaných žiakov na gymnáziách s 5- alebo 8-ročným vzdelávacím programom	4 574	4 538	59	59
Počet testovaných žiakov na SOŠ s 5-ročným vzdelávacím programom	305	305	0	0
Počet testovaných žiakov na tanečných konzervatóriách s 8-ročným vzdelávacím programom	23	25	0	0
Počet testovaných žiakov so ZZ	4 767	4 733	165	165
Priemerná známka na polročnom vysvedčení všetkých testovaných žiakov, ktorí ju uviedli	2,25	2,20	2,22	2,39
Priemerná známka na polročnom vysvedčení v 9. ročníku žiakov ZŠ, ktorí ju uviedli	2,31	2,26	–	–
Priemerná známka na polročnom vysvedčení v príslušnom ročníku žiakov SŠ, ktorí ju uviedli	1,74	1,70	–	–
Priemerná úspešnosť všetkých testovaných žiakov v %	58,2	61,3	63,9	59,2
Priemerná úspešnosť žiakov ZŠ v %	56,5	59,6	63,6	58,8
Priemerná úspešnosť žiakov gymnázií v %	74,3	75,9	73,8	74,7
Priemerná úspešnosť žiakov SOŠ v %	54,2	63,5	–	–
Priemerná úspešnosť žiakov tanečných konzervatórií v %	49,4	60,7	–	–
Maximálny možný počet bodov	30	30	30	30

2 Matematika

2.1 Charakteristika testu z matematiky

Obsahové zameranie testu

Test z matematiky overoval zručnosti žiakov v uplatňovaní základných matematických princípov a postupov v matematickom kontexte aj v kontexte reálneho života. Na výstupe z nižšieho sekundárneho vzdelávania by mal byť žiak schopný myslieť matematicky, komunikovať v matematickom jazyku, efektívne používať kalkulačku.

Prehľadné informácie o teste z matematiky T9 2024 uvádzame v tabuľke 2. Testovanie prebehlo papierovou formou.

Tab. 2 Základné informácie o teste z MAT

Čas riešenia	90 minút
Počet testových úloh	30
Typy testových úloh	15 otvorených úloh s krátkou číselnou odpoveďou, 15 uzavretých úloh s výberom odpovede zo 4 možností.
Tematické okruhy učiva	Čísla, premenná a početné výkony s číslami Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy Geometria a meranie Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika Logika, dôvodenie, dôkazy
Požiadavky na vedomosti a zručnosti	V súlade s platným štandardom kompetencií z matematiky pre nižšie stredné vzdelávanie.
Povolené pomôcky	Písacie a rysovacie potreby, kalkulačka, opečiatkované pomocné papiere A4, prehľad vzorcov, ktorý je súčasťou testu.
Kritériá hodnotenia	1 bod za správnu odpoveď, 0 bodov za nesprávnu alebo žiadnu odpoveď.

Zastúpenie jednotlivých tematických okruhov učiva v teste z matematiky dokumentuje tabuľka 3.

Tab. 3 Zastúpenie úloh podľa tematických okruhov v teste z MAT

Tematický okruh učiva	Čísla úloh (forma A/kód 1000)	Počet úloh	Percentuálne zastúpenie
Čísla, premenná, početné výkony s číslami Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy	1, 2, 3, 8, 9, 10, 20, 21, 22, 23, 25, 26	12	40
Geometria a meranie	5, 6, 7, 12, 13, 17, 18, 19, 24	9	30
Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika Logika, dôvodenie, dôkazy	4, 11, 14, 15, 16, 27, 28, 29, 30	9	30

Pri stanovení kognitívnej náročnosti úloh vychádzali autori testu z taxonómie vzdelávacích cieľov podľa Revidovanej Bloomovej taxonómie. Z dimenzie poznatkov sú pokryté najmä konceptuálne a procedurálne poznatky. Dimenzia kognitívnych procesov má 6 kategórií,

z ktorých boli v teste overované štyri: schopnosť žiakov porozumieť, aplikovať, analyzovať a hodnotiť.

Testom z matematiky boli overované vybrané kompetencie, napr.:

1. Používať matematický jazyk na opis, skúmanie a interpretáciu reality – čítať s porozumením text obsahujúci matematicky vyjadrené jednoduché symboly a znaky.
2. Používať rôzne modely a reprezentácie – tvoriť jednoduché matematické výrazy, náčrty, orientovať sa v tabuľkách a grafoch, získavať z nich informácie, interpretovať náčrt, diagram, prepojiť údaje z rôznych reprezentácií a modelov.
3. Riešiť problémy – systematicky vyhľadať potrebné informácie, identifikovať chýbajúce informácie, vybrať vhodné matematické nástroje (vzorce, algoritmy), riešiť problém v súlade s matematickými konceptmi, posúdiť realnosť výsledku.

2.2 Analýza a interpretácia výsledkov z matematiky

Testovania 9 z matematiky sa zúčastnilo **47 328** žiakov z 1 640 škôl. Z toho 42 426 žiakov základných škôl, 4 574 žiakov gymnázií, 305 žiakov stredných odborných škôl a 23 žiakov tanečných konzervatórií.

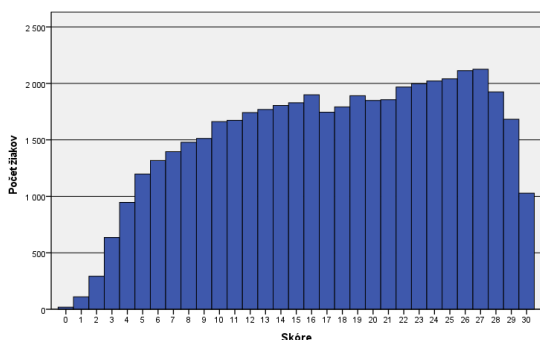
Testovaní žiaci dosiahli priemernú úspešnosť **58,2 %**. Test bol stredne obťažný. Reliabilita (spoľahlivosť merania) bola 0,919. Táto hodnota znamená, že test je vhodný na rozhodovanie, t. j. výsledky žiakov môžu byť kritériom pri prijímacom konaní na strednú školu.

Korelačný koeficient $r = -0,715$ naznačuje veľmi silný vzťah medzi dosiahnutou úspešnosťou a známku. Priemerná známka na polročnom vysvedčení všetkých tých testovaných žiakov, ktorí ju uviedli, bola 2,25.

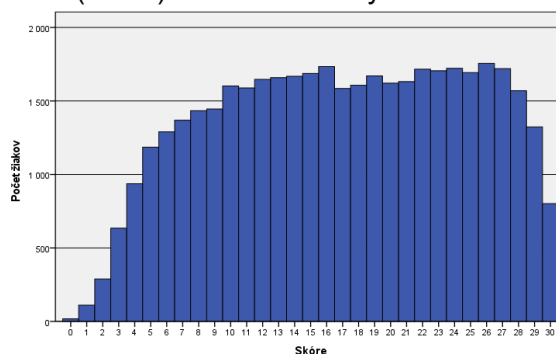
Žiaci 9. ročníka základných škôl dosiahli priemernú úspešnosť **56,5 %**.

Žiaci stredných škôl, teda žiaci 4. ročníka gymnázií a tanečných konzervatórií s osemročným vzdelávacím programom a 1. ročníka stredných škôl s päťročným vzdelávacím programom, dosiahli priemernú úspešnosť **73,0 %**. Pre týchto žiakov bol test ľahký.

Obrázok 1 znázorňuje rozloženie dosiahnutých bodov (skóre) všetkých testovaných žiakov. Obrázok 2 znázorňuje rozloženie dosiahnutých bodov (skóre) žiakov základných škôl.

Obr. 1 Histogram skóre všetkých žiakov z MAT

Obr. 2 Histogram skóre žiakov ZŠ z MAT

Obe formy (A, B) boli rovnako obťažné a vzájomne ekvivalentné. Úlohy boli porovnateľne obťažné pre chlapcov aj dievčatá. Väčšina úloh (87 % testu) má všetky sledované psychometrické parametre vyhovujúce stanoveným kritériám.

Analýzy uvedené v tabuľkách 4 – 6 sa vzťahujú k forme A (kód 1000). Vychádzame z dát tých žiakov, ktorí nemali upravené podmienky počas testovania.

V tabuľke 4 je uvedená stručná charakteristika úloh zaradených do okruhov **Čísla, premenná a početové výkony s číslami, Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy**.

Úlohy sú v tabuľke usporiadané od najobťažnejšej po najľahšiu. Z uvedeného vyplýva, že pre testovaných žiakov bolo veľmi náročné uplatniť vedomosti o percentách v úlohe 02 overujúcej aj finančnú gramotnosť. Naopak, veľmi ľahké pre nich bolo aplikovať kritériá deliteľnosti v obore prirodzených čísel (úloha 23), upraviť a porovnávať mocniny typu $a \cdot 10^n$ pre $1 \leq a < 10$ (úloha 21) a interpretovať údaje z kruhového diagramu (úloha 20).

Tab. 4 Charakteristika úloh okruhov Čísla, premenná a početové výkony s číslami, Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Úloha	Tematický celok	Testovaná zručnosť	Obťažnosť v %	Miera obťažnosti
02	Percentá, promile	Riešiť úlohu z finančnej gramotnosti s využitím percent	27,3	obťažná
09	Pomer, priama a nepriama úmernosť	Pracovať s mierkou mapy, premieňať jednotky dĺžky	50,4	stredne obťažná
22	Premenná, výraz	Sčítovať výrazy s premennou	56,0	stredne obťažná
01	Pomer, priama a nepriama úmernosť	Riešiť úlohu z reálneho života s využitím nepriamej úmernosti	56,8	stredne obťažná
03	Riešenie lineárnych rovníc Percentá, diagramy	Riešiť záporne formulovanú úlohu z kruhového diagramu	57,6	stredne obťažná
08	Desatinné čísla, početové výkony s desatinnými číslami	Riešiť slovnú úlohu, premieňať jednotky hmotnosti	64,0	ľahká
26	Pomer, priama a nepriama úmernosť	Upraviť pomer na základný tvar	70,2	ľahká
25	Zlomky, početové výkony so zlomkami	Posúdiť pravdivosť tvrdení so zlomkami	74,6	ľahká
10	Percentá, promile	Zapísať časť celku pomocou percent	78,0	ľahká
21	Mocniny a odmocniny, zápis veľkých čísel	Upraviť a porovnávať mocniny typu $a \cdot 10^n$ pre $1 \leq a < 10$	80,4	veľmi ľahká
20	Pomer, priama a nepriama úmernosť	Prepojiť vedomosti o pomere a kruhu	83,4	veľmi ľahká
23	Početové výkony s prirodzenými číslami, deliteľnosť	Aplikovať kritériá deliteľnosti	83,7	veľmi ľahká

10

V tabuľke 5 je uvedená stručná charakteristika úloh zaradených do okruhu *Geometria a meranie*.

Úlohy sú v tabuľke usporiadané od najobťažnejšej po najľahšiu. Z tabuľky vyplýva, že pre testovaných žiakov najnáročnejšie riešiť otvorenú úlohu 07 s matematickým kontextom zameranú na objem hranola. V rámci geometrie dosiahli žiaci najvyššiu úspešnosť v uzavretej úlohe 24, v ktorej pracovali so sieťou kocky.

Tab. 5 Charakteristika úloh okruhu Geometria a meranie

Úloha	Tematický celok	Testovaná zručnosť	Obťažnosť v %	Miera obťažnosti
07	Hranol	Pracovať so sieťou hranola, vypočítať jeho objem	22,3	obťažná
06	Rovnobezník, lichobežník,...	Aplikovať vedomosti o uhloch	41,2	stredne obťažná
13	Kváder, kocka	Riešiť úlohu rozvíjajúcu priestorovú predstavivosť	48,8	stredne obťažná
18	Kváder a kocka, ich povrch a objem v desiatinných číslach	Aplikovať vedomosti o povrchu kvádra	49,2	stredne obťažná
05	Pytagorova veta. Rovnobezník	Vypočítať preponu pravouhlého trojuholníka a obvod kosoštvorca	56,4	stredne obťažná
12	Obsah obdĺžnika, štvorca, ... Kváder, kocka, ...	Rozlíšiť a správne premeniť jednotky obsahu a objemu	57,0	stredne obťažná
19	Kruh, kružnica	Vypočítať obsah kruhu	63,5	ľahká
17	Kváder a kocka, ich povrch a objem, ..., jednotky objemu	Riešiť slovnú úlohu spojenú s premieňaním jednotiek objemu	66,3	ľahká
24	Kváder, kocka	Riešiť úlohu rozvíjajúcu priestorovú predstavivosť	78,4	ľahká

V tabuľke 6 je uvedená stručná charakteristika úloh zaradených do okruhu **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika** a **Logika, dôvodenie, dôkazy**.

Úlohy sú v tabuľke usporiadané od najobťažnejšej po najľahšiu. Pre testovaných žiakov bola najťažšia úloha 14, ktorá overovala pokročilú prácu s aritmetickým priemerom, logické a kritické myslenie žiakov. Úloha 16, najľahšia v celom teste, patrí k zadaniu *Spoločenské tance*. Spolu s úlohou 15 overovala schopnosť žiakov používať matematiku v reálnom živote, spracovať informácie z primerane náročne spracovaných zdrojov.

Tab. 6 Charakteristika úloh okruhu *Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika* a *Logika, dôvodenie, dôkazy*

Úloha	Tematický celok	Testovaná zručnosť	Obťažnosť v %	Miera obťažnosti
14	Aritmetický priemer	Vypočítať aritmetický priemer v úlohe s nadbytočným údajom	25,8	obťažná
04	Pravdepodobnosť	Zapísať pravdepodobnosť náhodnej udalosti v percentách	43,2	stredne obťažná
11	Kombinatorika	Riešiť primerané kombinatorické úlohy	49,1	stredne obťažná
28	Štatistika	Interpretovať vizuálnu informáciu, posúdiť pravdivosť tvrdení	52,5	stredne obťažná
30	Štatistika, Percentá	Aplikovať vedomosti o percentách	54,1	stredne obťažná

29	Štatistika	Pracovať s nesúvislým textom	63,4	ľahká
27	Pomer, priama úmernosť	Pracovať s nesúvislým textom, posúdiť pravdivosť tvrdení	69,2	ľahká
15	Štatistika, Percentá	Pracovať s nesúvislým textom, aplikovať vedomosti o percentách	72,0	ľahká
16	Logika, dôvodenie, dôkazy	Pracovať s nesúvislým textom, posúdiť pravdivosť tvrdení	87,0	veľmi ľahká

Všetky testové úlohy mali hodnotu medzipoložkovej korelácie väčšiu ako 0,30. Menej atraktívne distraktory (podiel žiakov menej ako 5 %) boli v úlohách 16, 20, 21, 23, 25 a 27.

Všetky úlohy mali vyhovujúcu hodnotu citlivosti a väčšina aj výbornú rozlišovaciu schopnosť.

Oblasti a kognitívne úrovne

V tabuľke 7 je uvedená priemerná úspešnosť žiakov, ktorí nemali upravené podmienky počas testovania, podľa tematických okruhov učiva.

Tab. 7 MAT 2024 – úspešnosť podľa okruhov učiva

Okruh učiva	Priemerná úspešnosť v %
1. Čísla, premenná, početové výkony s číslami 2. Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy	65,6
3. Geometria a meranie	53,9
4. Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika 5. Logika, dôvodenie, dôkazy	57,5

12

V tabuľke 8 je uvedená priemerná úspešnosť žiakov, ktorí nemali upravené podmienky počas testovania, podľa kognitívnych procesov a dimenzie poznatkov.

Tab. 8 MAT 2024 – úspešnosť podľa kognitívnych úrovní a poznatkov

Kognitívne procesy	Priemerná úspešnosť v %
Porozumenie	79,9
Aplikácia	59,6
Analýza	55,7
Hodnotenie	60,3
Konceptuálne poznatky	60,8
Procedurálne poznatky	58,2

V tabuľke 9 je uvedená priemerná úspešnosť žiakov, ktorí nemali upravené podmienky počas testovania, podľa kontextu.

Tab. 9 MAT 2024 – úspešnosť podľa kontextu

Kontext	Priemerná úspešnosť v %
Matematický kontext	58,8
Reálny kontext	60,1

V tabuľke 10 je uvedená priemerná úspešnosť žiakov, ktorí nemali upravené podmienky počas testovania, podľa oblastí a pohlavia. Vo všetkých skúmaných oblastiach sú výsledky dievčat a chlapcov porovnateľné.

Tab. 10 MAT 2024 – úspešnosť podľa oblastí a pohlavia

	Priemerná úspešnosť v %	
	dievčatá	chlapci
1. Čísla, premenná, početové výkony s číslami 2. Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy	63,4	67,9
3. Geometria a meranie	52,4	55,4
4. Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika 5. Logika, dôvodenie, dôkazy	54,4	60,5
Matematický kontext	57,8	59,7
Reálny kontext	57,3	62,9
Porozumenie	77,1	82,8
Aplikácia	57,7	61,5
Analýza	53,3	58,1
Hodnotenie	58,0	62,7
Konceptuálne poznatky	58,4	63,3
Procedurálne poznatky	56,2	60,2

Tabuľka 11 uvádza priemernú úspešnosť žiakov, ktorí nemali upravené podmienky testovania, podľa oblastí a vyučovacieho jazyka. Vo všetkých skúmaných oblastiach boli výsledky žiakov s vyučovacím jazykom slovenským (VJS) a s vyučovacím jazykom maďarským (VJM) porovnateľné.

Tab. 11 MAT 2024 – úspešnosť podľa oblastí a vyučovacieho jazyka

	Priemerná úspešnosť v %	
	VJS	VJM
1. Čísla, premenná, početové výkony s číslami 2. Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy	66,2	56,9
3. Geometria a meranie	54,4	45,6
4. Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika 5. Logika, dôvodenie, dôkazy	57,9	50,2
Matematický kontext	59,3	49,3
Reálny kontext	60,5	52,4
Porozumenie	80,4	72,3
Aplikácia	60,1	51,3
Analýza	56,2	47,3
Hodnotenie	60,8	52,5
Konceptuálne poznatky	61,2	53,8
Procedurálne poznatky	58,7	48,5

V tabuľke 12 je uvedená priemerná úspešnosť žiakov, ktorí nemali upravené podmienky počas testovania, podľa oblastí a typu školy. Vo všetkých skúmaných oblastiach boli výsledky žiakov ZŠ a ostatných typov škôl porovnateľné.

Tab. 12 MAT 2024 – úspešnosť podľa oblastí a typu školy

	Priemerná úspešnosť v %	
	ZŠ	SŠ
1. Čísla, premenná, početové výkony s číslami 2. Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy	64,1	78,0
3. Geometria a meranie	52,3	66,4
4. Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika 5. Logika, dôvodenie, dôkazy	55,5	73,0
Matematický kontext	57,3	70,5
Reálny kontext	58,3	74,1
Porozumenie	78,6	90,0
Aplikácia	57,8	73,4
Analýza	53,9	69,6
Hodnotenie	58,7	73,1
Konceptuálne poznatky	59,1	74,7
Procedurálne poznatky	56,5	70,9

2.3 Analýza testových úloh z matematiky

Prílohou tejto správy je analýza testových úloh z matematiky. V dokumente (link [TU](#)) vychádzame z analýzy úloh formy A (kód testu 1000) z dát žiakov, ktorí nemali upravené podmienky počas testovania.

14

2.4 Zistenia o testovaní z matematiky

V Testovaní 9 2024 bolo pre žiakov, ktorí nemali upravené podmienky počas testovania, veľmi ľahké riešiť z aritmetiky úlohy 21 (mocniny) a 23 (kritériá deliteľnosti). Veľmi dobre interpretovali v úlohe 20 informácie z kruhových diagramov. Úlohy 15 a 16 viažuce sa na rozsiahlejšie zadanie Spoločenské tance riešili testovaní žiaci s vysokou úspešnosťou. Približne polovica žiakov najslabšej výkonnostnej skupiny bola úspešná v uzavretých úlohách 16, 20, 21, 23 a 24. Žiaci najvyššej výkonnostnej skupiny sa od ostatných výkonnostných skupín žiakov výrazne odlíšili úspešnosťou v riešení úloh 07 a 14.

Vysokú obťažnosť mala úloha 02 z finančnej gramotnosti, v ktorej mali žiaci problém uplatniť vedomosti o percentách. Úloha 07 zameraná na objem hranola kládla vyššie nároky na prácu so sieťou hranola. Pokročilá práca s aritmetickým priemerom v aplikačnom kontexte v úlohe 14 robila problém väčšine testovaných žiakov.

Prekvapujúco nízku úspešnosť 50,4 % dosiahli žiaci v jednoduchej úlohe 09 s mierkou mapy. Takmer pätina žiakov (najmä chlapcov) uviedla v úlohe 03 nesprávnu odpoveď z dôvodu, že nedokázala vyriešiť jednoduchú lineárnu rovnicu.

V budúcich školských rokoch plánujeme v Testovaní 9 postupne zvyšovať zastúpenie úloh z matematickej gramotnosti s prihliadnutím na zámery a ciele realizovanej kurikulárnej reformy. S cieľom zvýšiť presnosť merania pripravujeme viac otvorených úloh, ktoré majú vo všeobecnosti lepšie psychometrické parametre. Následne je plánované navýšenie ich počtu v teste.

3 Testy z jazykov

Podrobnejšie informácie o testoch z vyučovacích jazykov (SJL, MJL, UJL) a štátneho jazyka (SJSL) na ZŠ s VJM uvádzame v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 13 Obsahové zameranie testov z vyučovacích jazykov a štátneho jazyka a literatúry

Cieľ	Cieľom testovania je porovnať výkony žiakov v testovaných predmetoch a na základe výsledkov žiakov poskytnúť spätnú väzbu školám o ich úrovni v porovnaní s ostatnými školami na Slovensku. Výsledky testovania rozlišujú žiakov podľa ich výkonov. V zmysle školského zákona v platnom znení prijímajú stredné školy žiakov na štúdium aj na základe výsledkov externého testovania.
Čas riešenia	<ul style="list-style-type: none"> • 70 minút – SJL, MJL, SJSL • 50 minút – UJL
Počet testových úloh	<ul style="list-style-type: none"> • 30 úloh – SJL, MJL, SJSL • 20 úloh – UJL
Forma testových úloh	<p>SJL, MJL</p> <ul style="list-style-type: none"> • 20 úloh je uzavretých s výberom odpovede zo štyroch možností. • 10 úloh je otvorených s tvorbou krátkej odpovede. • Z celkového počtu 30 úloh: <ul style="list-style-type: none"> • 21 úloh sa vzťahuje na ukážky (ku každej ukážke 7 úloh), • 9 úloh je voľných, z ktorých niektoré sa môžu vzťahovať na kratšie texty. <p>SJSL</p> <ul style="list-style-type: none"> • 20 úloh je uzavretých s výberom odpovede zo štyroch možností. • 10 úloh je otvorených s tvorbou krátkej odpovede. • Z celkového počtu 30 úloh: <ul style="list-style-type: none"> • 24 úloh sa vzťahuje na zvukovú alebo textovú ukážku (k 2 nahrávkam na počúvanie s porozumením po 5 úloh, k 2 ukážkam na čítanie s porozumením po 7 úloh), • 6 úloh je voľných, z ktorých niektoré sa môžu vzťahovať na kratšie texty. <p>UJL</p> <ul style="list-style-type: none"> • 20 úloh je uzavretých s výberom odpovede zo štyroch možností: <ul style="list-style-type: none"> • 15 úloh sa vzťahuje na ukážky (ku každej ukážke 5 úloh), • 5 úloh je voľných, z ktorých niektoré sa môžu vzťahovať na kratšie texty.
Testované oblasti	Zvuková rovina jazyka a pravopis, významová/lexikálna rovina jazyka, tvarová/morfologická rovina, syntaktická/skladobná rovina, sloh, literárne druhy, literárne žánre, štruktúra diela, štylizácia textu, metrika, všeobecné pojmy (sledovanie čitateľských, interpretačných, lexikálno-gramatických kompetencií), čítanie s porozumením a práca s textom, vyhľadávanie explicitných a implicitných informácií.

Charakteristika textov	Texty primerané žiakom testovaného ročníka: <ul style="list-style-type: none"> • súvislé a nesúvislé texty, • autentické i upravené texty, • umelecké a vecné texty, • texty z rôznych médií.
Kognitívna úroveň	1. Zapamätanie – poznávanie a rozpoznávanie, vybavovanie 2. Porozumenie – interpretácia, usudzovanie, porovnávanie, dedukcia, vysvetľovanie, dokazovanie 3. Aplikácia – uplatnenie postupu riešenia problému, implementácia 4. Analýza – rozlišovanie, usporiadanie, prisudzovanie 5. Hodnotenie – určovanie, vyvodzovanie
Povolené pomôcky	Pero, ktoré píše namodro.
Hodnotenie	1 bod za správnu odpoveď 0 bodov za nesprávnu a žiadnu odpoveď

Testy z vyučovacích jazykov a zo SJSL plne rešpektujú vzdelávacie štandardy vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia a boli zostavené v súlade s platným Štátnym vzdelávacím programom.²

²Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike, ISCED 2 – nižšie stredné vzdelávanie.

<https://www.statpedu.sk/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-2.stupen-zs/jazyk-komunikacia/>

3.1 Slovenský jazyk a literatúra

3.1.1 Test zo slovenského jazyka a literatúry

Obsahové zameranie testu

Test zo slovenského jazyka a literatúry meral úroveň vedomostí, schopností a zručností z oblasti slovenského jazyka a literatúry a čítanie s porozumením. Test overoval vedomosti, zručnosti a schopnosti žiakov, ktorými by mali disponovať pri výstupe z nižšieho stredného vzdelávacieho stupňa (s nadväznosťou na primárne vzdelávanie).

Štandard kompetencií, ktoré má žiak v jednotlivých tematických okruhoch učiva získať na výstupe zo základnej školy, nie je možné pokryť 30 úlohami. Z toho dôvodu odzrkadľujú úlohy v teste celý výkon reprezentatívne, teda výberovo.

Tabuľka 14 dokumentuje zastúpenie úloh v teste zo slovenského jazyka a literatúry podľa zložiek.

Tab. 14 Zastúpenie úloh podľa zložiek v teste zo slovenského jazyka a literatúry

Zložky	Čísla úloh (forma A/kód 2020)	Počet úloh	Percentuálne zastúpenie
1. Jazyková	3, 4, 5, 6, 7, 12, 14, 19, 20, 21, 23, 25, 27, 28, 29, 30	16	53,3
2. Literárna	10, 22, 24, 26	4	13,3
3. Čítanie s porozumením	1, 2, 8, 9, 11, 13, 15, 16, 17, 18	10	33,3

Požiadavky na čitateľské a interpretačné schopnosti a zručnosti

Vedieť prečítať text s porozumením, uplatniť logické postupy pri práci s neznámym textom, vedieť interpretovať text – pochopiť význam textu s využitím explicitných i implicitných informácií, zachytiť podstatu textu a vyvodiť správne závery.

Požiadavky na čitateľské, jazykové a štylistické schopnosti žiakov v teste

Komplexne zvládať všetky roviny slovenského jazyka a literatúry: zvuková rovina a pravopis, významová/lexikálna rovina, tvarová/morfologická rovina, syntaktická/skladobná rovina, sloh, jazykoveda/národný jazyk a literatúra. Vedieť ich rozlišovať, aplikovať ich znaky a zákonitosti v konkrétnej praxi.

3.1.2 Analýza a interpretácia výsledkov

Testovania 9 zo SJL sa zúčastnilo **44 922** žiakov z **1 512** škôl.

Testovaní žiaci dosiahli priemernú úspešnosť **61,3 %**, test bol ľahký. Reliabilita (spoľahlivosť merania) bola **0,876**.

Korelačný koeficient $r = -0,706$ naznačuje silný vzťah medzi dosiahnutou úspešnosťou a známku. Priemerná známka na polročnom vysvedčení všetkých testovaných žiakov, ktorí ju uviedli, bola 2,20.

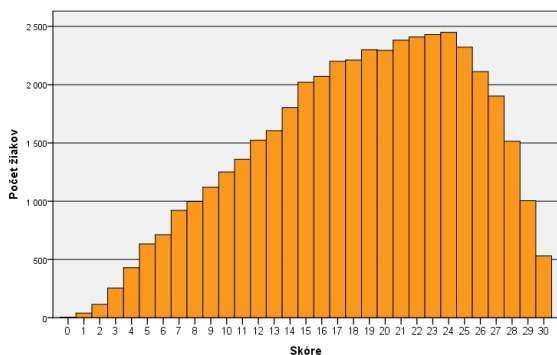
V testovanej populácii bolo zastúpených 89,2 % žiakov základných škôl a 10,8 % žiakov stredných škôl.

Žiaci 9. ročníka základných škôl (40 054 žiakov) dosiahli priemernú úspešnosť **59,6 %**, test bol pre nich stredne obťažný. Korelačný koeficient $-0,706$ naznačuje silný vzťah

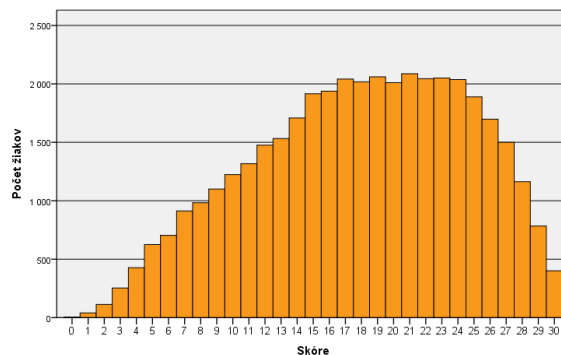
medzi dosiahnutou úspešnosťou a známku. Priemerná známka na polročnom vysvedčení v 9. ročníku ZŠ tých žiakov, ktorí ju uviedli, bola 2,26.

Žiaci stredných škôl (4 868 žiakov) dosiahli priemernú úspešnosť **75,0 %**, test bol pre nich ľahký. Korelačný koeficient $r = -0,521$ naznačuje silný vzťah medzi dosiahnutou úspešnosťou a známku. Priemerná známka na polročnom vysvedčení tých žiakov zo SŠ, ktorí ju uviedli, bola 1,70.

Obrázok 3 znázorňuje rozloženie úspešnosti, resp. dosiahnutých bodov (skóre) v teste zo slovenského jazyka a literatúry všetkých testovaných žiakov. Obrázok 4 znázorňuje rozloženie dosiahnutých bodov (skóre) žiakov základných škôl.

Obr. 3 Histogram skóre všetkých žiakov zo SJJ

Obr. 4 Histogram skóre žiakov ZŠ zo SJJ

V nasledujúcej tabuľke uvádzame zameranie úlohy, testovanú zručnosť a obťažnosť testových úloh z predmetu SJJ vo forme A z dát tých žiakov, ktorí nemali upravené podmienky počas testovania.

18

Tab. 15 Obťažnosť testových úloh zo SJJ (forma A/2020, žiaci bez upravených podmienok počas testovania)

Číslo testovej úlohy	Zameranie úlohy	Testovaná zručnosť	Hodnota obťažnosti v (%)	Miera obťažnosti
01	3	Vyvodenie súvislostí z textu	82,3	veľmi ľahká
02	3	Vyvodenie súvislostí z textu	54,4	stredne obťažná
03	1	Uplatnenie vykania	65,8	ľahká
04	1/3	Identifikácia združeného pomenovania	42,7	stredne obťažná
05	1	Analýza vzorov podstatných mien	60,4	ľahká
06	1	Rozoznanie synonymie v kontexte	83,8	veľmi ľahká
07	1	Identifikácia zloženého slova domáceho pôvodu	64,2	ľahká
08	3	Vyvodenie súvislostí z textu	59,0	stredne obťažná
09	3	Vyvodenie súvislostí z textu	72,5	ľahká
10	2	Identifikácia literárneho textu	74,7	ľahká
11	3	Rozoznanie významového vzťahu v kontexte	60,3	ľahká
12	1	Uplatnenie pádu podstatných mien	67,1	ľahká
13	3	Identifikácia významu slova cudzieho pôvodu s ohľadom na kontext	52,7	stredne obťažná

14	1	Uplatnenie korektného morfológického tvaru prídavného mena a podstatného mena	56,4	stredne obťažná
15	3	Vyvodenie súvislostí z textu	51,6	stredne obťažná
16	3	Vyvodenie súvislostí z textu	73,9	ľahká
17	3	Vyvodenie súvislostí z textu	81,9	veľmi ľahká
18	3	Porozumenie časovej následnosti textu	71,0	ľahká
19	1	Rozbor druhov zámen	48,6	stredne obťažná
20	1	Identifikácia pomnožného podstatného mena	59,1	stredne obťažná
21	1	Hodnotenie správneho tvaru druhového prívlastňovacieho prídavného mena v kontexte	35,4	obťažná
22	2	Identifikácia významu krátkych epických žánrov/frazeologické jednotky	74,6	ľahká
23	1	Slovnodruhový rozbor s ohľadom na identifikáciu príslovky	60,0	stredne obťažná
24	2	Hodnotenie významu vybraných slov v kontexte interpretácie básne	51,9	stredne obťažná
25	1	Identifikácia a revízia chybného tvaru slova	63,4	ľahká
26	2/3	Porozumenie textu s ohľadom aj na konkrétnu funkciu literárnych žánrov	78,3	ľahká
27	1	Identifikácia opačného významu	71,0	ľahká
28	1	Určenie prisudzovacieho skladu	49,4	stredne obťažná
29	1	Uplatnenie správnych gramatických a morfológických tvarov	59,4	stredne obťažná
30	1	Uplatnenie pravopisu čísloviek	57,0	stredne obťažná

Vysvetlivky:

Zameranie úloh – 1 jazyk
2 literatúra
3 čítanie s porozumením

Obťažnosť úloh oboch foriem testu (A, B) bola porovnateľná. Medzi formami nie je vecne významný rozdiel priemerných úspešností. Obe formy sú rovnako obťažné a vzájomne ekvivalentné. Úlohy nediskriminovali dievčatá ani chlapcov.

Test zo slovenského jazyka a literatúry obsahoval tri veľmi ľahké úlohy, trinásť ľahkých a jednu obťažnú úlohu. Najobťažnejšou v teste bola úloha 21 z jazykovej zložky, najľahšou bola úloha 06 rovnako z jazykovej zložky. Veľmi ľahké a ľahké úlohy tvorili 56,7 % testu a obťažné 3,3 % testu. Zvyšok testu (40,0 %) tvorili stredne obťažné úlohy.

Všetky úlohy v teste mali vyhovujúcu rozlišovaciu schopnosť nad 30 %.

Napriek skutočnosti, že sa test skladal z kombinácie uzavretých a otvorených úloh, hodnoty neriešiteľnosti sú nízke a nedosiahnulosť takmer nulová.

Oblasti a kognitívne úrovne

V tabuľke 16 je uvedená úspešnosť testovaných žiakov, ktorí nemali upravené podmienky počas testovania, podľa zložiek predmetu. Najvyššiu úspešnosť (70,1 %) dosiahli v úlohách overujúcich literatúru.

Tab. 16 SJL 2024 – úspešnosť podľa obsahových zložiek

Zložky predmetu	Priemerná úspešnosť v %
Jazyk	59,2
Literatúra	70,1
Čítanie s porozumením	65,9

Tabuľka 17 prezentuje úspešnosť testovaných žiakov, ktorí nemali upravené podmienky počas testovania, podľa dimenzie kognitívnych procesov. Najvyššiu úspešnosť (67,3 %) dosiahli na úrovni porozumenia, najnižšiu (52,0 %) na úrovni hodnotenia.

Tab. 17 SJL 2024 – úspešnosť podľa kognitívnych úrovní

Kognitívne procesy	Priemerná úspešnosť v %
Porozumenie	67,3
Aplikácia	60,7
Analýza	63,5
Hodnotenie	52,0

V tabuľke 18 je uvedená úspešnosť testovaných žiakov, ktorí nemali upravené podmienky počas testovania, podľa dimenzie poznatkov. Testovaná populácia žiakov bola približne rovnako úspešná v overovaní faktických aj konceptuálnych poznatkov.

Tab. 18 SJL 2024 – úspešnosť podľa dimenzie poznatkov

Dimenzie poznatkov	Priemerná úspešnosť v %
Faktické poznatky	55,6
Konceptuálne poznatky	65,6

Tabuľka 19 dokumentuje úspešnosť testovaných žiakov, ktorí nemali upravené podmienky počas testovania, podľa oblastí a pohlavia a podľa oblastí a typu školy.

Tab. 19 SJL 2024 – úspešnosť podľa oblastí a pohlavia a podľa oblastí a typu školy

	Priemerná úspešnosť v %			
	dievčatá	chlapci	ZŠ	SŠ
Jazyk	63,5	54,8	57,5	71,5
Literatúra	72,0	68,2	68,6	81,6
Čítanie s porozumením	66,1	65,7	64,2	78,7
Faktické poznatky	61,4	49,7	54,0	67,5
Konceptuálne poznatky	67,0	64,1	63,9	78,0
Porozumenie	67,0	67,5	65,6	79,8
Aplikácia	65,4	55,9	58,9	74,0
Analýza	66,1	60,8	61,9	75,1
Hodnotenie	56,9	47,1	50,5	63,1

3.1.3 Analýza testových úloh zo slovenského jazyka a literatúry

Prílohou tejto správy je analýza testových úloh zo slovenského jazyka a literatúry, pričom v tomto dokumente (link [TU](#)) vychádzame z analýzy úloh formy testu 2020.

3.1.4 Zistenia z testovania zo slovenského jazyka a literatúry

Cieľom vzdelávania slovenského jazyka a literatúry je upevniť v žiakoch komunikačné a interpretačné zručnosti, schopnosť používať kognitívne operácie a spôsobilosť kritického myslenia, formovať a riešiť problémové oblasti, prehľbovať schopnosť tvorivého myslenia a spôsobilosť uplatniť jeho výsledky. Úlohy v teste zo slovenského jazyka a literatúry overovali aj vyššie poznávacie dispozície žiakov. Čitateľskú gramotnosť overovali prioritne úlohy zamerané na čítanie s porozumením. Test zo slovenského jazyka a literatúry bol zostavený tak, aby overoval hĺbku vedomostí, schopností a zručností žiakov aplikovať nadobudnuté poznatky v praxi, schopnosť prepájať rôzne vedomosti a pretaviť ich do logickej zmysluplnej jednotky, taktiež schopnosť objaviť a uplatniť správne stratégie riešenia.

Čítať sa dá iba s porozumením, inak je to neefektívne čítanie. Efektívne čítanie je kompetencia, ktorá vplýva na celý edukačný proces, lebo priamo podmieňuje pochopenie a aplikáciu pojmov cez túto osvojenú zručnosť a má sa rozvíjať na všetkých predmetoch rovnocenne. Čítanie s porozumením predpokladá osvojenie si textu, pochopenie prečítaného, analýzu textu a ďalšiu prácu so získanými informáciami. Čítanie je inštrument, cez ktorý si osvojujeme nové vedomosti a tým, že rozumieme prečítanému textu, podnecujeme vytváranie nových myšlienkových celkov, hypotéz a schopnosť rozpoznávať zavádzajúce a nepresné informácie. Čítanie je kompetencia, ktorá je podmienkou úspešného napredovania žiakov nielen v školskej praxi, ale aj pre kvalitný život a pre realizáciu svojej budúcnosti.

V Testovaní 9 2024 zo slovenského jazyka a literatúry boli žiaci približne rovnako úspešní vo všetkých zložkách testovaného predmetu (jazyk, literatúra aj čítanie s porozumením).

Tohtoročná testovaná populácia žiakov dosiahla najlepšie výsledky v úlohách zameraných na kognitívne procesy porozumenia. V kognitívnych procesoch aplikácie a analýzy dosiahli žiaci porovnateľné výsledky. Najobťažnejšie úlohy v teste merali procesy aplikácie, analýzy a hodnotenia. Faktické aj konceptuálne vedomosti žiakov v tohtoročnom teste zo slovenského jazyka a literatúry boli približne na rovnakej úrovni.

Najľahšie úlohy overovali proces porozumenia (úlohy 01 a 17) a proces aplikácie, a to úloha 06 zameraná na jazykovú zložku. Najobťažnejšou bola úloha 21, ktorá testovala kognitívny proces aplikácie.

Žiakov treba naďalej viesť k tomu, aby pracovali presne a dôsledne, k precíznej práci s informáciami a aby postupovali presne podľa zadaní a usmerňovať ich k správnym riešeniam a kladným záverom.

3.2 Maďarský jazyk a literatúra

3.2.1 Test z maďarského jazyka a literatúry

Obsahové zameranie testu

Test z maďarského jazyka a literatúry overoval jazykové, literárne a čitateľské schopnosti, zručnosti a vedomosti žiakov na výstupe z nižšieho sekundárneho vzdelávania a bol zostavený v súlade so ŠVP pre 2. stupeň ZŠ.

Jednotlivými úlohami sme sledovali faktické aj konceptuálne vedomosti žiakov z troch zložiek predmetu, a to z jazykovej komunikácie, komunikácie a slohu a literatúry, ako aj úroveň ich čitateľských kompetencií, a to v oblasti interpretácie, analýzy a hodnotenia textov.

Medzi ukážkami boli zastúpené rôzne druhy textov: umelecké a vecné texty v súvislej a nesúvislej forme, s ktorými sa žiaci stretávajú na vyučovacích hodinách, ale aj v každodennom živote. Všetky tri ukážky preverovali schopnosť detailne a efektívne čítať rôzne texty, logicky uvažovať, získať, vyvodiť a hodnotiť informácie, ktoré sú potrebné na vyriešenie zadania. Úlohy vzťahujúce sa na východiskové texty sa zameriavali na čítanie s porozumením, literatúru a jazykovú komunikáciu. V posledných 9 voľných úlohách sa preverovali faktické a konceptuálne poznatky žiakov z gramatiky, slohu, pravopisu a literatúry.

Tabuľka 20 dokumentuje zastúpenie úloh v teste z maďarského jazyka a literatúry.

Tab. 20 Zastúpenie úloh podľa zložiek v teste z maďarského jazyka a literatúry

Zložky	Čísla úloh (forma A, kód 4224)	Počet úloh	Percentuálne zastúpenie
Čítanie s porozumením	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 20	15	50
Jazyková komunikácia, komunikácia a sloh	7, 12, 19, 21, 22, 25, 28, 30	8	26,7
Literatúra	6, 14, 23, 24, 26, 27, 29	7	23,3

Požiadavky na čitateľské, jazykové a štylistické zručnosti žiakov

Komplexne zvládať všetky roviny maďarského jazyka a literatúry. Vedieť ich rozlišovať a aplikovať v konkrétnej praxi:

- čítať s porozumením rôzne druhy primerane obťažných textov,
- využívať rôzne druhy čitateľských stratégií (študijné, zážitkové, informatívne čítanie atď.),
- odlišovať v texte podstatné a okrajové informácie, nájsť hlavnú myšlienku, kriticky sa prejaviť a hodnotiť text,
- pochopiť význam textu s využitím explicitných i implicitných informácií, zachytiť podstatu textu a vyvodiť správne závery,
- poznať literárne pojmy, základné druhy, lyrické, epické a dramatické žánre,
- identifikovať, pochopiť a správne interpretovať na základe textu základné umelecké štýlové prostriedky,
- orientovať sa v dejinách maďarskej literatúry (ovládať základné diela autorov),
- správne rozlíšiť hlásky, poznať zákonitosti hlások, ovládať zvukovú stránku jazyka a uplatňovať princípy maďarského pravopisu,
- ovládať špecifiká morfológie maďarského jazyka,
- poznať slovnú zásobu (spôsoby tvorenia slov – skladanie, ustálené slovné spojenia),

- správne určiť jednotlivé slovné druhy,
- správne rozlišovať vetné členy, rozobrať jednoduché vety a súvetia,
- ovládať znaky slohových útvarov, postupov a jazykových štýlov,
- sledovať kompozíciu textu.

Štandard kompetencií, ktoré má žiak v jednotlivých tematických okruhoch učiva získať na výstupe zo základnej školy, nie je možné pokryť 30 úlohami. Z tohto dôvodu úlohy v teste odzrkadľujú celý výkon reprezentatívne, teda výberovo.

3.2.2 Analýza a interpretácia výsledkov

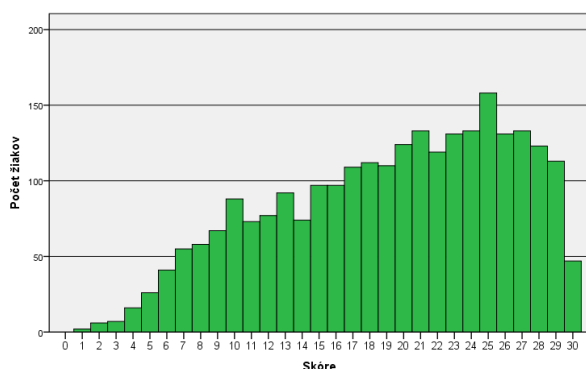
Test z MJL písalo **2 552** žiakov zo **137** škôl.

Testovaní žiaci dosiahli priemernú úspešnosť **63,9 %**, test bol ľahký. Reliabilita testu bola **0,888**.

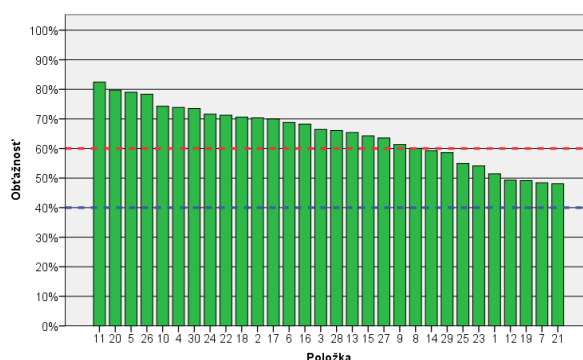
Korelačný koeficient $r = -0,702$ naznačuje silný vzťah medzi dosiahnutou úspešnosťou a známku. Priemerná známka na polročnom vysvedčení tých testovaných žiakov, ktorí ju uviedli, bola 2,22.

Žiaci 9. ročníka základných škôl (2 493 žiakov) dosiahli priemernú úspešnosť **63,6 %**. Žiaci 4. ročníka gymnázií s osemročným vzdelávacím programom (59 žiakov) dosiahli priemernú úspešnosť **73,8 %**.

Obrázok 5 znázorňuje rozloženie dosiahnutých bodov (skóre) v teste z maďarského jazyka a literatúry podľa počtu žiakov, obrázok 6 obťažnosť úloh (položiek).

Obr. 5 Histogram skóre žiakov v teste z MJL

Obr. 6 Obťažnosť úloh v teste z MJL

Test bol svojou úrovňou obťažnosti úloh ľahší vzhľadom na úroveň schopností testovaných žiakov. Hodnoty obťažnosti sa pohybovali od 48,1 % do 82,4 %, test neobsahoval žiadne obťažné a veľmi obťažné úlohy a obsahoval 1 veľmi ľahkú úlohu.

Všetkých 30 testových úloh malo vyhovujúcu hodnotu citlivosti – viac ako 30 %.

Obe formy (A, B) boli obťažnosťou porovnateľné a vzájomne ekvivalentné. Úlohy boli porovnateľne obťažné pre chlapcov aj dievčatá. Väčšina úloh (93,3 % testu) má všetky sledované psychometrické parametre vyhovujúce stanoveným kritériám.

V tabuľke 21 uvádzame zameranie úlohy, testovanú zručnosť a obťažnosť testových úloh z predmetu MJL vo forme A z dát tých žiakov, ktorí nemali upravené podmienky počas testovania.

Tab. 21 Obťažnosť testových úloh z MJL (forma A/4224)

Číslo testovej úlohy	Zameranie úlohy	Testovaná zručnosť	Hodnota obťažnosti v %	Miera obťažnosti
01	3	Analýza korelácií medzi explicitnými informáciami	51,4	stredne obťažná
02	3	Porozumenie textu a vyhľadanie informácií	70,4	ľahká
03	3	Hodnotenie správnosti významu viet	66,4	ľahká
04	3	Hodnotenie správnosti významu viet	73,9	ľahká
05	3	Analýza korelácií medzi explicitnými informáciami	79,0	ľahká
06	2	Určenie názvu diela podľa úryvku a motívov	68,8	ľahká
07	1	Aplikovanie vedomostí o slovesách	48,4	stredne obťažná
08	3	Hodnotenie správnosti významu vety	60,1	ľahká
09	3	Porozumenie textu a vyhľadanie informácií	61,3	ľahká
10	3	Doplnenie informácie, dokončenie vety podľa čítaného textu	74,3	ľahká
11	3	Hodnotenie správnosti významu viet	82,4	veľmi ľahká
12	1	Aplikovanie vedomostí o vetných členoch	49,3	stredne obťažná
13	3	Zhrnutie čítanej informácie, vyjadrenie významu jedným slovom	65,4	ľahká
14	2	Určenie spisovateľa podľa zhrnutia diela	59,3	stredne obťažná
15	3	Analýza korelácie medzi explicitnými informáciami	64,2	ľahká
16	3	Hodnotenie správnosti významu viet	68,2	ľahká
17	3	Vyhľadanie implicitnej informácie z textu	70,0	ľahká
18	3	Vyhľadanie implicitnej informácie z textu	70,6	ľahká
19	1	Určenie správneho tvaru slova	49,1	stredne obťažná
20	3	Analýza korelácie medzi explicitnými informáciami	79,8	ľahká
21	1	Aplikovanie pravopisných vedomostí	48,1	stredne obťažná
22	1	Určenie publicistického žánru podľa úryvku	71,3	ľahká
23	2	Hodnotenie správnosti informácií podľa zhrnutia diela	54,1	stredne obťažná
24	2	Určenia diel podľa motívov	71,6	ľahká
25	1	Aplikovanie vedomostí o súvetí a vetných členoch	54,9	stredne obťažná
26	2	Vyhľadanie básnického obrazu	78,4	ľahká
27	2	Určenie literárneho žánru diel	63,6	ľahká
28	1	Aplikovanie vedomostí o slovných druhoch a o zákonitostiach hlások	66,1	ľahká
29	2	Identifikácia literárneho diela podľa charakteristických čŕt	58,6	stredne obťažná
30	1	Skonštruovanie významu prísloví	73,6	ľahká

Vysvetlivky:

Zameranie úloh: 1. jazyková komunikácia, komunikácia a sloh,
2. literatúra,
3. čítanie s porozumením.

Žiaci najúspešnejšie riešili uzavretú úlohu 11 zameranú na hodnotenie správnosti významu viet o stavaní a staviteľoch kurganov (82,4 %), najobťažnejšou sa stala otvorená úloha 21 zameraná na aplikovanie pravopisných vedomostí o prídavných menách (48,1 %).

Oblasti a kognitívne úrovne

V tabuľke 22 je uvedená úspešnosť žiakov, ktorí nemali upravené podmienky počas testovania, podľa oblastí. Najvyššiu úspešnosť (68,8 %) dosiahli žiaci v oblasti *čítanie s porozumením* a najnižšiu (57,7 %) v oblasti *jazyková komunikácia, komunikácia a sloh*.

Tab. 22 MJL 2024 – úspešnosť podľa zložiek

Zložky predmetu	Priemerná úspešnosť v %
Jazyk a komunikácia, komunikácia a sloh	57,7
Literatúra	65,4
Čítanie s porozumením	68,8

V tabuľke 23 je uvedená úspešnosť žiakov, ktorí nemali upravené podmienky počas testovania, podľa dimenzie poznatkov. Žiaci dosiahli vyššiu úspešnosť v úlohách overujúcich *konceptuálne poznatky*.

Tab. 23 MJL 2024 – úspešnosť podľa dimenzie poznatkov

Dimenzie poznatkov	Priemerná úspešnosť v %
Faktické poznatky	56,0
Konceptuálne poznatky	68,9

V tabuľke 24 je uvedená úspešnosť žiakov, ktorí nemali upravené podmienky počas testovania, podľa dimenzie kognitívnych procesov. Najvyššiu úspešnosť (69,8 %) dosiahli na úrovni *analýzy*, najnižšiu (56,5 %) na úrovni *aplikovania*.

Tab. 24 MJL 2024 – úspešnosť podľa kognitívnych úrovní

Kognitívne procesy	Priemerná úspešnosť v %
Zapamätanie	64,2
Porozumenie	68,0
Aplikovanie	56,5
Analýza	69,8
Hodnotenie	67,4

V tabuľke 25 je uvedená úspešnosť žiakov, ktorí nemali upravené podmienky počas testovania, podľa oblastí a pohlavia. Rozdiely vo výsledkoch dievčat a chlapcov boli vo všetkých obsahových oblastiach vzájomne porovnateľné.

Tab. 25 MJL 2024 – úspešnosť podľa oblastí, poznatkov, kognitívnych úrovní a pohlavia

	Priemerná úspešnosť v %	
	Dievčatá	Chlapci
Jazyk a komunikácia, komunikácia a sloh	61,7	53,8
Literatúra	69,7	61,2
Čítanie s porozumením	69,8	67,8
Faktické poznatky	60,6	51,5
Konceptuálne poznatky	70,6	67,3
Zapamätanie	69,9	58,7
Porozumenie	68,2	67,9
Aplikovanie	60,3	52,7
Analýza	72,2	67,6
Hodnotenie	70,0	64,8

3.2.3 Analýza testových úloh z maďarského jazyka a literatúry

V dokumente analýza testových úloh z maďarského jazyka a literatúry (link [TU](#)), ktorý tvorí prílohu tejto správy, vychádzame z analýzy úloh formy testu 4224.

3.2.4 Odporúčania na skvalitňovanie vyučovania

Pri zostavení tohtoročného testu z MJL sme vychádzali zo skúseností doterajších testovaní z pohľadu žiakov a učiteľov. Na základe výsledkov môžeme konštatovať, že 70 % testových úloh bolo ľahkých alebo veľmi ľahkých, tým pádom bol test pre testovanú populáciu ľahký.

Žiaci dosiahli najlepšie výsledky v čítaní s porozumením, ale mali porovnateľné výsledky aj v oblasti jazyk a komunikácia a literatúra.

Najnižšie skóre dosiahli v otvorenej úlohe 21 s kognitívnym procesom aplikovania vedomostí z jazykovej zložky. Testovali sme pravopis, vychádzali sme z nesúvislého odborného textu.

Najväčšiu vynechanosť (viac ako 19 %) zaznamenala samostatná otvorená úloha 29 zameraná na analýzu z oblasti dejín literatúry 20. storočia.

V otvorených úlohách sme aj v tomto roku konkrétne naznačili, čo očakávame od žiakov (napr. vypíš slovo, urč poradie, napíš názov diela atď.), napriek tomu sa ešte stále stretávame s neúplnými odpoveďami alebo odpoveďami nerešpektujúcimi pokyny.

Na základe uvedených výsledkov školám odporúčame, aby venovali dostatok času vytváraniu a rozvíjaniu kompetencií v oblasti čítania s porozumením (aktívne pracovať s rôznymi typmi textov – aj s odbornými), dbať na vyvodenie, sumarizovanie, hodnotenie a nielen na vyhľadávanie explicitných informácií vychádzajúcich z ukážok.

Pri riešení jednotlivých úloh treba žiakov viesť k tomu, aby postupovali podľa pokynov jednotlivých úloh a dať im priestor na samostatnú prácu a kritické myslenie.

Nakoľko sme zistili nedostatky aj vo faktických poznatkoch, treba dbať aj na získanie a spracovanie informácií podľa platného štátneho vzdelávacieho programu.

3.3 Slovenský jazyk a slovenská literatúra

3.3.1 Test zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry

Obsahové zameranie testu

Test zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry vychádzal zo Štátneho vzdelávacieho programu pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike. Overoval vedomosti, schopnosti a zručnosti žiakov pri výstupe z nižšieho stredného vzdelávacieho stupňa s predpokladom pokročilej a vyššej úrovne ovládania slovenského jazyka.

V tabuľke 26 uvádzame zastúpenie úloh podľa zložiek v teste zo SJSL.

Tab. 26 Zastúpenie úloh podľa zložiek v teste zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry

Zložky		Číslo úloh (forma A/kód 5255)	Počet úloh	Percentuálne zastúpenie
Komunikácia a sloh	Počúvanie s porozumením	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10	10	33,3
	Čítanie s porozumením	11, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 21, 22	9	30,0
Jazyková komunikácia		14, 15, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30	9	30,0
Literárna komunikácia		16, 26	2	6,7

Požiadavky na čitateľské, jazykové a štylistické zručnosti žiakov

Overovanie základných vedomostí a zručností z jednotlivých tematických celkov vyplýva z nasledujúcich požiadaviek na čitateľské, interpretačné, jazykové a štylistické schopnosti a zručnosti žiakov:

- porozumieť počutým textom, vedieť ich interpretovať a zachytiť podstatu,
- vedieť prečítať text s porozumením, interpretovať ho a zachytiť podstatu,
- mať osvojené a vedieť prakticky využiť jazykové prostriedky,
- ovládať lexikológiu (slovná zásoba, význam slova, tvorenie slov, slovníky),
- poznať zvukovú a grafickú stránku jazyka (spisovná výslovnosť, hláskoslovie, pravopis),
- ovládať morfológiu (slovné druhy, ohýbanie slov) a syntax (veta a súvetie, vetné členy, slovosled),
- ovládať štylistiku literárneho textu (vybrané umelecké jazykové prostriedky),
- poznať literárne žánre a druhy, ľudovú slovesnosť.

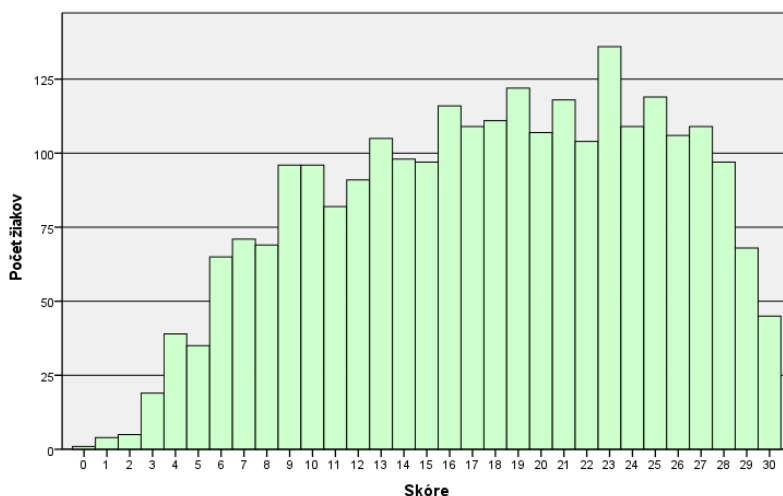
3.3.2 Analýza a interpretácia výsledkov

Test zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry riešilo **2 549** žiakov zo **137** škôl s vyučovacím jazykom maďarským (VJM) s celkovou úspešnosťou **59,2 %**, test bol pre testovaných žiakov stredne obťažný.

Na základe koeficientu reliability (Cronbachova alfa) **0,896** môžeme konštatovať, že na základe výsledkov testu možno prijať rozhodnutia.

Korelačný koeficient $r = -0,681$ naznačuje silný vzťah medzi dosiahnutou úspešnosťou a známku. Priemerná známka na polročnom vysvedčení tých testovaných žiakov, ktorí ju uviedli, bola 2,39.

Obrázok 7 znázorňuje rozloženie úspešnosti v teste zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry.

Obr. 7 Histogram skóre všetkých žiakov v teste zo SJSL

Testovania 9 sa okrem žiakov 9. ročníka základných škôl zúčastnili aj žiaci 4. ročníka gymnázií s osemročným vzdelávacím programom. Z celkového počtu testovaných žiakov bolo zo základných škôl 2 490 žiakov, t. j. 97,7 % z celkového počtu testovaných žiakov, a z gymnázií s osemročným vzdelávacím programom 59 žiakov, čo predstavuje 2,3 %.

Žiaci základných škôl dosiahli úspešnosť **58,8 %**, žiaci gymnázií s osemročným vzdelávacím programom **74,7 %**.

Rozdiel v priemernej úspešnosti dievčat (62,5 %) a chlapcov (56,0 %) nebol vecne významný, jednotlivé úlohy boli porovnateľne obťažné pre obe pohlavia.

Výsledky a obťažnosť oboch foriem (5255 a 8033) boli porovnateľné, nebol medzi nimi vecne významný rozdiel priemerných úspešností. Obe formy boli rovnako obťažné a vzájomne ekvivalentné.

V celoslovenskom meradle mali jednotlivé úlohy rozličnú obťažnosť. Z 30 úloh boli 2 veľmi ľahké, 15 ľahkých, 11 stredne obťažných a 2 obťažné. Žiadna z úloh nebola veľmi obťažná.

Najobťažnejšou v teste bola úloha 08 zameraná na počúvanie s porozumením, najľahšou bola úloha 09 s rovnakým zameraním. Veľmi ľahké a ľahké úlohy tvorili 56,7 % testu a obťažné 6,7 % testu. Zvyšok testu (36,7 %) tvorili stredne obťažné úlohy.

Všetky úlohy v teste mali vyhovujúcu rozlišovaciu schopnosť nad 30 %. 26 úloh (86,7 % testu) má všetky psychometrické parametre vyhovujúce stanoveným kritériám.

V tabuľke 27 uvádzame zameranie, testovanú zručnosť a obťažnosť testových úloh z predmetu SJSL vo forme A z dát tých žiakov, ktorí nemali upravené podmienky počas testovania.

Tab. 27 Obťažnosť testových úloh zo SJSJL 2024 (forma A/kód 5255)

Testová úloha	Zameranie úlohy	Testovaná zručnosť	Obťažnosť v %	Miera obťažnosti
01.	1	Vyvodenie informácie z počutého textu	69,6	ľahká
02.	1	Zachytenie informácie v počutom texte	71,8	ľahká
03.	1	Vyvodenie informácie z počutého textu	58,5	stredne obťažná
04.	1	Zachytenie informácie v počutom texte	46,8	stredne obťažná
05.	1	Vyvodenie informácie z počutého textu	51,4	stredne obťažná
06.	1	Vyvodenie informácie z počutého textu	71,8	ľahká
07.	1	Zachytenie informácie v počutom texte	46,6	stredne obťažná
08.	1	Vyvodenie súvislostí z počutého textu	30,9	obťažná
09.	1	Zachytenie informácie v počutom texte	89,7	veľmi ľahká
10.	1	Vyvodenie súvislostí z počutého textu	41,0	stredne obťažná
11.	2	Vyvodenie informácie z čítaného textu	64,2	ľahká
12.	2	Vyvodenie informácie z čítaného textu	60,7	ľahká
13.	2	Vyvodenie informácie z čítaného textu	62,4	ľahká
14.	3	Aplikácia gramatickej funkcie zámena v kontexte vety	40,1	stredne obťažná
15.	3	Analýza členitosti vety	74,5	ľahká
16.	4	Identifikácia citovo zafarbeného slova – zdobneniny	59,9	stredne obťažná
17.	2	Vyvodenie informácie z čítaného textu	64,5	ľahká
18.	2	Vyvodenie informácie z čítaného textu	82,3	veľmi ľahká
19.	2	Vyvodenie informácie z čítaného textu	71,6	ľahká
20.	2	Vyvodenie informácie z čítaného textu	39,8	obťažná
21.	2	Vyvodenie súvislostí z čítaného textu	70,0	ľahká
22.	2	Vyvodenie informácie z čítaného textu	56,2	stredne obťažná
23.	3	Identifikácia prídavného mena v kontexte vety	70,9	ľahká
24.	3	Aplikácia poznatkov o pravopise násobných čísloviek	50,9	stredne obťažná
25.	3	Aplikácia pravopisných poznatkov	60,5	ľahká
26.	4	Aplikácia poznatkov o lyrických žánroch	53,8	stredne obťažná
27.	3	Aplikácia poznatkov o väzbe predložky s podstatným menom v genitíve	61,6	ľahká
28.	3	Aplikácia poznatkov o gramatickej kategórii spôsobu slovíes	41,2	stredne obťažná
29.	3	Identifikácia uplatnenia pravidla o rytmickom krátení v tvaroch prídavných mien	64,4	ľahká
30.	3	Aplikácia poznatkov o gramatických kategóriách podstatných mien	67,9	ľahká

Vysvetlivky:

- Zameranie úloh – 1 počúvanie s porozumením
 2 čítanie s porozumením
 3 jazyková komunikácia
 4 literárna komunikácia

Zložky a kognitívne úrovne

Priemerná úspešnosť žiakov, ktorí nemali upravené podmienky počas testovania, v jednotlivých zložkách je uvedená v tabuľke 28.

Tab. 28 SJSJL 2024 – úspešnosť podľa zložiek

Zložka predmetu	Priemerná úspešnosť v %
Počúvanie s porozumením	57,5
Čítanie s porozumením	63,8
Jazyková komunikácia	59,3
Literárna komunikácia*	56,6

* 2 úlohy

V tabuľke 29 je uvedená úspešnosť žiakov, ktorí nemali upravené podmienky počas testovania, podľa zložiek a pohlavia. Rozdiely vo výsledkoch chlapcov a dievčat vo všetkých obsahových zložkách neboli vecne významné, ich výsledky boli vzájomne porovnateľné.

Tab. 29 SJSJL 2024 – úspešnosť podľa zložiek a pohlavia

Zložka predmetu	Priemerná úspešnosť v %	
	dievčatá	chlapci
Počúvanie s porozumením	60,2	54,9
Čítanie s porozumením	67,1	60,6
Jazyková komunikácia	62,5	56,2
Literárna komunikácia	60,7	52,6

30

V tabuľke 30 je uvedená úspešnosť žiakov, ktorí nemali upravené podmienky počas testovania, podľa kognitívnych úrovní a v tabuľke 31 podľa dimenzie poznatkov. Najvyššiu úspešnosť dosiahli testovaní žiaci na úrovni *analýzy*, najnižšiu na úrovni *aplikácie*.

Tab. 30 SJSJL 2024 – úspešnosť podľa kognitívnych úrovní

Kognitívna úroveň	Priemerná úspešnosť v %
Porozumenie	58,5
Aplikácia	53,9
Analýza	68,9

Tab. 31 SJSJL 2024 – úspešnosť podľa dimenzie poznatkov

Dimenzia poznatkov	Priemerná úspešnosť v %
Faktické poznatky	62,8
Konceptuálne poznatky	57,7

3.3.3 Analýza testových úloh zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry

V dokumente analýza testových úloh zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry, ktorý tvorí prílohu tejto správy, (link [TU](#)) vychádzame z analýzy úloh formy testu 5255.

3.3.4 Odporúčania na skvalitnenie vyučovania

Slovenský jazyk a slovenská literatúra je v školách s vyučovacím jazykom maďarským špecifickým učebným predmetom, ktorý okrem iných cieľov má kladne pôsobiť na rozvoj jazykového cítenia, tvorivosti a kladných postojov k slovenskému jazyku. Ako genealogicky a typologicky zásadne odlišný jazyk od materinského jazyka žiakov, riadi sa princípmi vyučovania cudzích jazykov, ktoré vychádzajú z kontrastívnej jazykovedy.

V rámci vyučovania SJSJ je teda dôležité klásť dôraz na komunikáciu a funkčné využitie jazyka v bežnom živote.

Časť počúvanie s porozumením žiaci zvládli na dobrej úrovni, preukázali schopnosť nielen zachytiť elementárne informácie, ale im aj porozumieť a vyvodiť z nich súvislosti, výsledky poukázali aj na zručnosť žiakov v práci s informáciami, ich vysvetlením s ohľadom na celkový text a vyvodením súvislostí.

Na dobrej úrovni zvládli aj druhú časť testu. V úlohách zameraných na čítanie s porozumením boli overované rovnako na rôznych kognitívnych úrovniach schopnosti žiakov porozumieť a interpretovať. Jazyková a literárna komunikácia boli zamerané na aplikáciu získaných faktických vedomostí, mnohé poznatky čerpajú z predmetu MJL.

Na hodinách SJSJ odporúčame pravidelne zaraďovať počúvanie a naďalej tak rozvíjať schopnosť žiakov porozumieť počutým textom, vedieť ich interpretovať a zachytiť podstatu.

Pri práci s textami (umeleckými i vecnými, súvislými i nesúvislými) sa zameriavame na ich analýzu a hľadanie vzťahov a súvislostí medzi jednotlivými informáciami, pravidelne zaraďujeme aj záporne formulované úlohy. Kompetencia čítať s porozumením má dosah na každodenný život žiaka, prostredníctvom nej si môže prehľbovať svoje vedomosti – na to mu nestačí len vedieť čítať, ale musí porozumieť obsahu.

V zložke jazyková komunikácia je dôležité dbať na správne vyjadrovanie sa, vhodný výber slov – prostredníctvom ústneho i písomného prejavu. Lexikológiu je nevyhnutné z dôvodu širšieho porozumenia úzko prepájať s prácou s textom. V edukačnom procese odporúčame posilňovať prvky bilingvizmu, komparatívnu metódu vyučovania predmetu SJSJ, preferovať komunikatívny a zážitkový prístup vyučovania, neustále viesť žiakov k tomu, aby nepracovali s každým slovom izolovane, ale v kontexte.

Záver

„Najväčším nepriateľom poznania nie je nevedomosť, je ním ilúzia poznania.“

Stephen Hawking

Velikán vedy Stephen Hawking svojou systematickou prácou a schopnosťou efektívneho zužitkovania vedomostí úplne predefinoval hranice ľudských znalostí a spôsoby ich využitia. Vzdelávanie je nutnou súčasťou všetkých aspektov života, ktoré nadobúdame po drobných kúskoch a vždy nám nové vedomosti a skúsenosti dokazujú, že to má zmysel a využitie, ktoré spôsobuje progres pre celé ľudstvo. Vzdelanie je výsledkom systematickej práce, schopnosť správne argumentovať pramení zo stabilnej vedomostnej roviny.

Pre úspešnú budúcnosť by sme mali žiakom odovzdať bohatstvo v podobe vedomostí na všetkých úrovniach a ďalej rozvíjať ich zručnosti, ktoré ich budú podnecovať k ďalšiemu osobnostnému a spoločenskému rastu.

Vážime si spoluprácu s riaditeľmi, učiteľmi základných a stredných škôl pri realizácii projektov, úvodných (pilotných) testovaní, pri overovaní úloh a testovacích nástrojov v papierovej aj v elektronickej forme. Vzájomným pochopením a konštruktívnou spoluprácou docielime vyššiu motiváciu žiakov pri administrácii testov a prebudíme záujem o výsledky testovania.

Všetkým zapojeným školám, riaditeľkám/riaditeľom a učiteľkám/učiteľom ďakujeme za spoluprácu pri realizácii Testovania 9 2024 a tešíme sa na spoluprácu pri príprave Testovania 9 2024.

Literatúra

1. FICO, M. – KURAJOVÁ, STOPKOVÁ, J. – MIKUŠKA, J., 2024: *Správa zo štatistického spracovania testu z maďarského jazyka a literatúry, kód testu 4224*. Bratislava: NIVAM.
2. FICO, M. – KURAJOVÁ, STOPKOVÁ, J., – PIGOVÁ, M., 2024: *Správa zo štatistického spracovania testu z ukrajinského jazyka a literatúry, kód testu 6818*. Bratislava: NIVAM.
3. KURAJOVÁ, STOPKOVÁ, J. – PIGOVÁ, M., - MIKUŠKA, J., 2024: *Správa zo štatistického spracovania testu z matematiky, kód testu 1000*. Bratislava: NIVAM.
4. MIKUŠKA, J. – KURAJOVÁ, STOPKOVÁ, J., 2024: *Správa zo štatistického spracovania testu zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry, kód testu 5255*. Bratislava: NIVAM.
5. MIKUŠKA, J. – KURAJOVÁ, STOPKOVÁ, J. – FICO, M. – PIGOVÁ, M., 2024: *Správa zo štatistického spracovania testu z matematiky žiakov so ZZ a VPU, kód testu 1000*. Bratislava: NIVAM.
6. MIKUŠKA, J. – KURAJOVÁ, STOPKOVÁ, J., – PIGOVÁ, M., 2024: *Správa zo štatistického spracovania testu z maďarského jazyka a literatúry – IRT, kód testu 4224*. Bratislava: NIVAM.
7. MIKUŠKA, J. – KURAJOVÁ, STOPKOVÁ, J., – PIGOVÁ, M. 2024: *Správa zo štatistického spracovania testu zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry – IRT, kód testu 5255*. Bratislava: NIVAM.
8. PIGOVÁ, M. – FICO, M. – MIKUŠKA, J. – KURAJOVÁ, STOPKOVÁ, J., 2024: *Správa zo štatistického spracovania testu z vyučovacích jazykov, kódy testov 2020, 4224, 5255*. Bratislava: NIVAM.
9. PIGOVÁ, M. – KURAJOVÁ, STOPKOVÁ, J. – MIKUŠKA, J., 2024: *Správa zo štatistického spracovania testu zo slovenského jazyka a literatúry, kód testu 2020*. Bratislava: NIVAM.
10. PIGOVÁ, M. – MIKUŠKA, J. – KURAJOVÁ, STOPKOVÁ, J., 2024: *Správa zo štatistického spracovania testu z matematiky – IRT, kód testu 1000*. Bratislava: NIVAM.
11. PIGOVÁ, M. – MIKUŠKA, J. – KURAJOVÁ, STOPKOVÁ, J., 2024: *Správa zo štatistického spracovania testu zo slovenského jazyka a literatúry – IRT, kód testu 2020*. Bratislava: NIVAM.